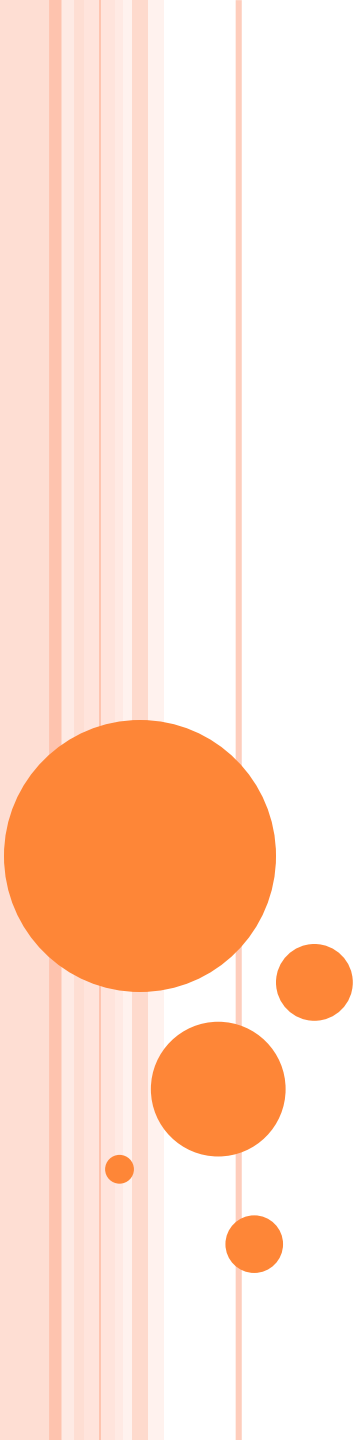

Projekt „Zlepšení kvality dispenzární péče o nedonošené děti v Krajské zdravotní, a.s.“ financovaný z Norských fondů

Krajská zdravotní a.s.
Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem o.z.
Novorozenecké oddělení

5.4.2016

NÁSLEDNÁ PÉČE O PŘEDČASNĚ NAROZENÉ DĚTI Z HLEDISKA FYZIOTERAPIE

Těšínská Magdalena

FYZIOTERAPIE

Definice: Fyzioterapie je obor zdravotnické činnosti zaměřený na **diagnostiku a terapii** funkčních poruch pohybového systému. Prostřednictvím pohybu a dalších fyzioterapeutických postupů cíleně ovlivňuje funkce ostatních systémů včetně funkcí psychických.

DIAGNOSTIKA

- Primitivní reflexologie
- Polohové testy
- Spontánní motorika
  - srovnáváme s vývojovou kineziologií

VÝVOJOVÁ KINEZIOLOGIE

- **Ontogeneze motoriky**
  - motorický vývoj dítěte od narození po samostatnou chůzi
- navazuje na intrauterinní vývoj
- je geneticky determinován
- u zdravého dítěte probíhá automaticky
- je hnán motivací (ideomotorika)

ONTOGENEZE MOTORIKY

- probíhá ve **vývojových stupních**
- jejich motorický obsah je charakteristický pro **určitý věk** - I, II, III, IV trimenon
- terapeut je schopen odvodit v jakém **kvalitativně** vývojovém stupni se dítě nachází
- děti s DMO - hodnotíme **kvantitativní** stupeň motoriky: **0 - 9 lokomočních stádií**

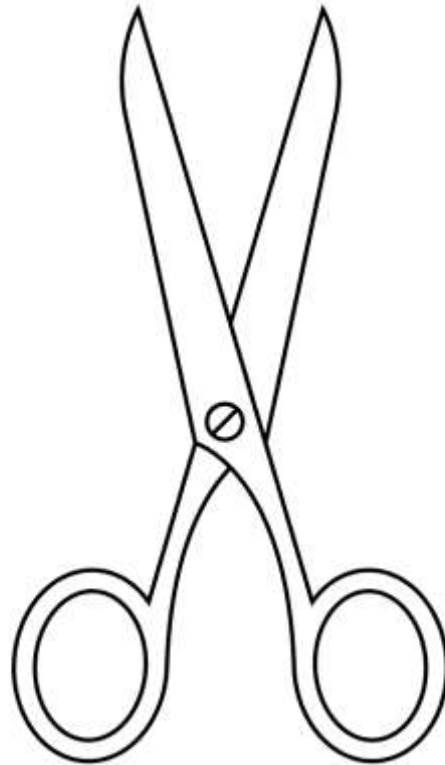

KORIGOVANÝ VĚK X SKUTEČNÝ VĚK

U předčasně narozených dětí

korigovaný věk

skutečný věk

TERAPIE

- Vojtova reflexní lokomoce
- Ergoterapie
- Logopedie
- jiné FT metody – např. Bobath koncept, lázeňská léčba
- Techniky respirační fyzioterapie
- Dětský psycholog
- Dětský neurolog
- Ortoped, ortotik
- Pneumolog, kardiolog, oční a ORL lékař...

SPOLUPRÁCE S RODIČI

- Péče o předčasně narozené dítě je náročná a dlouhodobá
- Fyzioterapeut by měl mít důvěru rodičů
- Právo rodičů na srozumitelné informace
- Terapie Vojtovou reflexní lokomocí musí být zpočátku prováděna 4x denně
- **Předání fyzioterapeutického programu matce je nejdůležitější složkou terapie!**

KAZUISTIKA

MV: NAROZEN V 22.SRPNA 2013

GT 26 + 5, PH 980G

- Praematuritas 13T = 3M
- RHC Vojtovou reflexní stimulací od 2T
+ měkké techniky pro polohový
calcaneovalgus l.dx.
- Saturace O₂ do konce září 2013
- Trupová hypotonie + diastáza břišních sv.,
spontánně i v terapii extenční reakce DKK ,
hyperreflexie na DKK

- Propuštěn z nemocnice koncem října 2013
- věk 2M (-3M) ⇒ s.v. 2M x k.v. -1M
- Následně ambulantní fyzioterapie v MN UL
-terapie Vojtovou reflexní lokomocí

3M (-3M) x 0

- Krátký zrakový kontakt
- Zlepšení aktivity břišních sv.
- Spontánně stále extenční reakce na DKK,
v odpovědích v terapii zlepšení
- Na břicho první opora o HKK + otáčení hlavy

- **Kvalitativně** - novorozenec
- **Kvantitativně** - až 6T

4m - kor.1m

PhotoCollage

5,5m -kor.2,5m

6M x 3M

- Konstantní zrakový a sociální kontakt, úsměv
- Počátek úchopu
- Na zádech DKK nad trup nekonstantně
  - frustrně ještě oslabení břišní stěny
- Na břiše nestabilita při emocích – hypertonie s reklinací hlavy, asymetrická opora, hůře LHK, extenze DKK (hyperreflexie na DKK)
- **Kvalita** - 8T = nedokončený I.trimenon
- **Kvantita** - 4M = začátek II.trimenonu
(soc.kontakt, ulnární úchop)

- Neprospívání –odesláni k výživovému poradci MUDr.Gaberovi
- Zvýšený slinotok, živá periorální motorika, protruze jazyka
  - odesláni na eroterapii k orofaciální stimulaci a na logopedii do LBC - PaedDr. M. Jancíková

○ 8M x 5M

9M x 6M

- Vypráví - hlásky
- Radiální úchop přes trup, přendá si hračku z ruky do ruky, souhra RNU, DKK nad trup
- Otáčí se ze zad na břicho a obráceně
- Na břicho vysoký vzpor, šikmá opora + úchop do prostoru - **asymetrie - lépe PKK**
- Jde na čtyři - neideální napřímení
- První lokomoce - **střídavé plazení**
- **Normotonie na DKK !!!**
- **Kvalita** - 7,5M = polovina III. trimenonu
- **Kvantita** - 8M = 2. polovina III. trim.

10m-kor.7m

11m.-kor.8m stoupaní k nabytku

12M x 9M

- Násobí slabiky, 1 slovo s významem
- **Lokomoce výhradně střídavým lezením**
- Šikmý sed i **rovný sed z polohy na čtyřech**
- Vysoký klek + stoj - nakročení převážně PDK s **everzí P nožky**, v opoře bez decentrace
- **Obchází kolem nábytku** do obou str.
- **Kvalita + kvantita - 9M** = konec III.trimenonu
- Terapie: - Vojtova reflexní lokomoce
  - Bobath - stimulace postavení s oporou PDK a nakročení LDK v rámci denního režimu

o

m
·
k
o
r
9
·
u
z
s
e
d
i
m
e

m
a
m
e
z
a
v
r
e
n
o
u
p
u
s
i
n
k
u

15M x 12M

- **Lokomoce zkříženým lezením**
- Obchází kolem nábytku a již i mezi nábytkem **chůzí do předu s přidržením 1HK**
- Samostatný přímý sed, samostatný sed na bobku a stoj
- **Stoupá si nakročením obou DKK**, preferuje PDK
- **Kvalita** - 12M = dokončený IV. trimenon
- Terapie: - stimulace nakročení s oporou o PDK
- **Samostatná chůze během dalšího měsíce**

MM: NAROZEN 2.ŘÍJNA 2009

GT 29 T, PH 1230G

- Praematuritas 11T = 2,5M
- RHC Vojtovou refl. lokomocí zahájena v 6T
- Saturace O₂ do 41. dne života
- Recidivující pozdní sepse, leukomalácie, susp. porucha sluchu bilat.

- Propuštěn z nemocnice začátkem 12/ 2009
  - věk 2M1T(-2,5M) => s.v. 2M1T x k.v. -1T
- Následná ambulantní RHC VRL
  - spontánně: - výrazná trupová hypotonie
    - diastáza břišních sv.
    - asymetrie hlavy ad dx.+ reklinace
    - nestabilita v poloze na zádech i bříšku
    - na KK tonus zvýšený
  - v terapii neideální odpovědi a únikové reakce

3M x 2T

- Krátký zrakový kontakt
- Hlava v reklinaci
- Diastáza břišních sv. + umbilikální kýla
- Nestabilita v poloze na zádech i břiše
- Na DKK extenční projevy spontánně i v terapii
- Zvýšené extenční primit.refl.na DKK,
TÚR na DKK velmi slabě
- PT – semiEXT na DKK, vějíř prstů l.dx.
- **Kvalitativně:** novorozenec + patologie
- **Kvantitativně:** 4T - krátký zrakový kontakt

6,5 M x 4M

- Konstantní zrakový a sociální kontakt – úsměv
- Prospívá
- Flekční držení HKK, volné pěsti
- **Malá motivační aktivita**
- Ještě nestabilita , hůře na bříšku, **extenční reakce na DKK**
- **Nevýbavné RAF**, primit.ext.reflexy na DKK
- PT –semiEXT odpovědi na DKK,vějíř prstů I.dx.
- **Kvalitativně: 4 - 6T = polovina I.trimenonu**
- **Kvantitativně: 8T = 2.pol.I.trimenonu**

9M x6,5M

- Stabilnější, **v poloze na zádech snaha o úchop**, DKK jdou nad trup, nekonstantně, při emocích extenční reakce na DKK
- **Přetočí se na břicho, neideálně, reklinací hlavy**
- **Na břicho nízký vzpor**, neideálně, ventrální pánev
- RAF 0, ROF +, TÚR na DKK slabě, hůře l.dx.
- PT – na DKK pomalá semiFL, vějíř prstů l.dx.
- **Kvalitativně: 8T = 2.pol.l.trim.**
- **Kvantita: 6M = konec II.trim. + patologie**

11M x 8,5M

12M x 9,5M

- Veselý, velmi dobrý sociální kontakt, začal vokalizovat - slabiky
- Ulnární úchop před i přes trup
- Otáčí se na břicho, neideální opora v nízkém vzporu o kořen ruky, otočí se z břicha na záda
- přepadne
- **Náznak plazení, přiblížení se k předmětu**
- **Kvalitativně: 3M = konec I.trimenonu**
- **Kvantitativně: 7,5M = pol.III.trimenonu + patologie**
- **Vyšetření na foniatrii – OAE nevýbavné,**
v plánu vyšetření ve FN Motol

Rok 2011

- **Dg.: DMO-kombinované postižení**
  - **motorické - spastická diparéza**
  - **smyslové - porucha sluchu vpravo, susp.vlevo**
- **Lokomoční stadium 3 - umí se plazit (7-8.M)**
- **Od února 2011 naslouchátka**

1R4M

1R6M

1R9M

2R2M

Rok 2012

- Lokomoční stádium 4 - poskoky po kolenou
  - není zkřížený vzor, nadřazeno plazení,
  - přiřazuje se k **9M**
- Lokomoční stádium 5 - první lidská ontogenetická lokomoce
  - leze po bytě z vlastní motivace
  - ve srovnání k normálnímu vývoji dosahuje **11M**

2R6M

2R7M

2R11M

3R2M

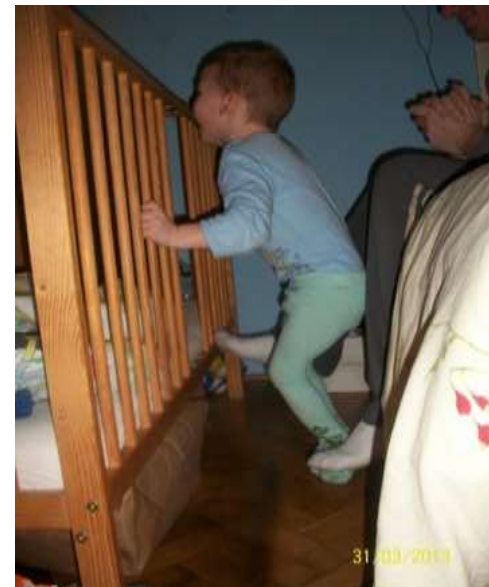

Rok 2013

- Lokomoční stadium 5 - střídavé lezení - **11M**
- Lokomoční stadium 6 - umí se vytáhnout do stoje pomocí HKK, udrží se postaven - **12M**
Umí se pohybovat pomocí HKK do strany, později vpřed (13M) - ještě nedokáže
- Začal navštěvovat dětské centrum komplexní péče Demosthenes - denní pobyt v předškolním zařízení

3R6M

3R6M

3R7M

3R8M

3R9M

4R2M

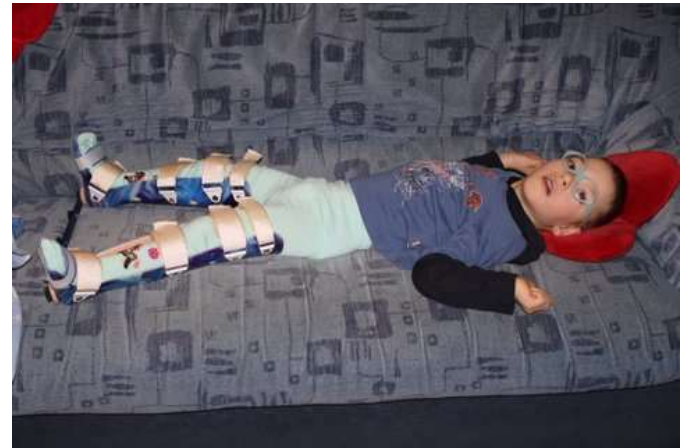
Rok 2014

- Lokomoční stadium 6 - **12M**
  - stoupá si u opory, snaha o kroky
  - kontraktury DKK
- Ortéza
- Aplikace botulotoxinu
  - adduktory kyč.kl + flexory kolen.kl. bilat.
- Rekreačně - rehabilitační pobyt v Chlumu u Třeboně
- **Učí se znakovou řeč**

4R3M

4R8M

4R9M

Rok2015

- Lokomoční stadium 6 - **12M**
  - lokomoce střídavým lezením
  - stoupá si u opory
  - chuť chodit v chodítku
- Aplikace botulotoxinu
- Ambulantní léčba v lázních v Teplicích
  - chůze v chodítku, Lokomat
- Terapie VRL, ergoterapie, Bobath koncept

5R6M

5R9M – 6R

Rok 2016

- Lokomoční stadium 6 – **12M**
- Zápis do přípravného ročníku ZŠ
  - Učí se globální čtení**
- **Samostatně ovládá jízdu na mechanickém vozíku**
- Stoj a chůze je velmi obtížná pro kontraktury DKK
- Plánovaná operace DKK – dekomprese kyč.kl.
  - uvolnění kontraktur flexorů + adduktorů obou kyč.kl. a flexorů obou kolen.kl.
  - 4/2016
- Lokomoční stadium 7 - chodí samostatně, nezávisle ???

6R5M

Děkuji za pozornost

M. TĚŠÍNSKÁ